

กสม. ๑

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๒๑/๒๕๖๖

เรื่อง ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน และสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กรณีกล่าวอ้างว่า การก่อสร้างโรงแรม และอาคารพาณิชย์ โครงการ ████████ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน

ผู้ร้อง ██████████

ผู้ถูกร้อง ██████████
สำนักงานเขตคลองสาน

ที่ ๑
ที่ ๒

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องได้ร้องเรียนทางไปรษณีย์ต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๒๕๘/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ กล่าวอ้างว่า การก่อสร้างโครงการ ████████ ของผู้ถูกร้องที่ ๑ ทำให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชนในชุมชนหน้าตลาด ████████ ████████ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ดังนี้

- ๑) ████████ ประชาชนในชุมชนหน้าตลาดศิริรินทร์ ใช้สัญจรสู่ถนนเจริญนครมากกว่า ๕๐ ปี กำลังจะถูกยกเลิก
- ๒) มีการเปลี่ยนแปลงทางเดินเข้า-ออก สู่ถนนเจริญนครหลายครั้ง ซึ่งปัจจุบันทางเดินเข้า-ออกชุมชนมีความลาดชันสูง ทำให้ประชาชนโดยเฉพาะคนชราและคนพิการเดินทางด้วยความยากลำบากและอันตราย
- ๓) มีการก่อสร้างกำแพงประชิดแนวเขตบ้านของประชาชนในชุมชน และปิดกั้นทางระบายน้ำที่ระบายออกสู่คลอง ████████ ซึ่งเป็นคลองสาธารณะ ทำให้น้ำท่วมบ้านในชุมชน
- ๔) มีการสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียใกล้แนวเขตบ้านของประชาชน ทำให้บ้านทรุดพังเสียหายผนังบ้าน พื้น เสา กำแพง และถนน แตกร้าว และท่อน้ำประปาแตก

/โดยเมื่อ ...

โดย [REDACTED] ผู้ร้องและประชาชนในชุมชนได้ร่วมกันลงชื่อ ร้องเรียนไปยังผู้ถูกร้องที่ ๒ ให้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่ยังไม่มีความคืบหน้า จึงขอให้ตรวจสอบ

๒. การพิจารณาคำร้องเบื้องต้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาจากข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นกรณีเกี่ยวกับธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน และสิทธิของบุคคล ในทรัพย์สิน ซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖

๓. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการ ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบ โดยพิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ สำเนาโฉนดที่ดิน [REDACTED]

๓.๒ สำเนาใบรับรองเขตติดต่อของเจ้าของที่ดินและเจ้าของที่ดินข้างเคียง [REDACTED] วันที่ [REDACTED]

[REDACTED] ที่ดินของ [REDACTED]

๓.๓ สำเนาแบบ ร.ว. ๓ ทบวงรังวัดจังหวัดพระนครและธนบุรี [REDACTED]

(ที่ดินที่ตั้งโครงการปัจจุบัน) ทำการ

รังวัดวันที่ [REDACTED]

๓.๔ สำเนาใบรับรองเขตติดต่อของเจ้าของที่ดินและเจ้าของที่ดินข้างเคียง วันที่ [REDACTED]

[REDACTED] (ที่ดินที่ตั้งโครงการปัจจุบัน)

ตำบลคลองตันไทร (บางไส้ไก่ฝั่งเหนือ) อำเภอคลองสาน (บางลำพูล่าง) กรุงเทพมหานคร

๓.๕ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการ [REDACTED]

จัดทำโดยบริษัท [REDACTED]

เผยแพร่เดือน [REDACTED]

๓.๖ สำเนาหนังสือผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ กท ๕๖๐๓/๕๗๓ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ถึง กรรมการผู้จัดการบริษัท [REDACTED]

๓.๗ สำเนาหนังสือบริษัท [REDACTED] ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ถึง ผู้อำนวยการเขตคลองสาน

๓.๘ สำเนาหนังสือผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ กท ๕๖๐๓/๒๓๖๔ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ ถึง กรรมการผู้จัดการบริษัท [REDACTED]

๓.๙ สำเนาหนังสือบริษัท [REDACTED] ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ ถึง ผู้อำนวยการเขตคลองสาน

๓.๑๐ สำเนาหนังสือผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ กท ๕๖๐๓/๔๕๘๕ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึง กรรมการผู้จัดการบริษัท [REDACTED]

๓.๑๑ สำเนาหนังสือสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๑๐๐๘.๕/๑๗๕๘๗ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึง กรรมการผู้จัดการบริษัท [REDACTED]

๓.๑๒ สำเนาหนังสือผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ [REDACTED] ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึง เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๑๓ สำเนาหนังสือผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ [REDACTED] ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึง ผู้อำนวยการเขตคลองสาน

๓.๑๔ สำเนาหนังสือสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๑๐๐๘.๕/๑๘๖๔๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึง กรรมการผู้จัดการบริษัท [REDACTED]

๓.๑๕ สำเนาหนังสือสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๑๐๐๘.๕/๑๘๘๔๒ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึง กรรมการผู้จัดการบริษัท [REDACTED]

๓.๑๖ สำเนาหนังสือผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ [REDACTED] ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๕ ถึง ผู้อำนวยการเขตคลองสาน

๓.๑๗ บันทึกการให้ถ้อยคำของผู้ร้อง [REDACTED] ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๓.๑๘ รายงานการประชุม เรื่อง [REDACTED] ได้รับความเดือดร้อนและได้รับความเสียหายจากการก่อสร้าง [REDACTED] เขตคลองสาน กทม. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ วันศุกร์ที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๔.๐๐ น. ณ ห้องประชุมชั้น ๑ สำนักงานเขตคลองสาน

๓.๑๙ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ กท ๕๖๐๓/๑๑๒๐ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๒๐ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ██████████ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึง
เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๒๑ บันทึกการให้ถ้อยคำของเจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร ██████████ และ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕ ณ สำนักงานที่ดิน
กรุงเทพมหานคร ██████████

๓.๒๒ บันทึกการให้ถ้อยคำของผู้แทนผู้ถูกร้องที่ ๒ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๒๘
เมษายน ๒๕๖๕ ณ สำนักงานเขตคลองสาน

๓.๒๓ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ██████████ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ถึง
เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๒๔ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ██████████ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน
๒๕๖๕ ถึงพนักงานเจ้าหน้าที่

๓.๒๕ รายงานการประชุมการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน คำร้องที่ ๒๕๘/๒๕๖๔ กรณี
กล่าวอ้างว่า การก่อสร้างโครงการ ██████████ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ อนามัย และคุณภาพชีวิตของ
ประชาชนในชุมชน เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๗๐๙ สำนักงาน
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๒๖ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ██████████ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕ ถึง
เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๒๗ บันทึกการให้ถ้อยคำทางโทรศัพท์ระหว่างผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนิน
โครงการ ██████████ กับพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

๓.๒๘ บันทึกการให้ถ้อยคำผ่านแอปพลิเคชันไลน์ ระหว่างเจ้าหน้าที่ ██████████
ของผู้ถูกร้องที่ ๑ กับพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๑ และ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

๓.๒๙ บันทึกการให้ถ้อยคำทางโทรศัพท์ระหว่างผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนิน
โครงการกับพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๒๒ และ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๓.๓๐ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ชี้แจงของเจ้าหน้าที่ ██████████ ของผู้ถูกร้องที่ ๑
เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ถึงพนักงานเจ้าหน้าที่

๓.๓๑ บันทึกการให้ถ้อยคำทางโทรศัพท์ระหว่างผู้ร้องและผู้ได้รับผลกระทบจากการ
ดำเนินโครงการกับพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

๓.๓๒ รายงานการประชุมแผนการดำเนินการในการแก้ไขและป้องกันผลกระทบจาก
การดำเนินโครงการ ██████████ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๔.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ชั้น ๔
สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

๔. รัฐธรรมนูญ พันธกรณีระหว่างประเทศ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๔.๒ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๔.๓ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

พ.ศ. ๒๕๓๕

๔.๔ หลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs)

๔.๕ กระบวนการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD)

๕. ข้อเท็จจริงที่รับฟังได้

๕.๑ ข้อเท็จจริงจากผู้ร้อง

๑) ผู้ร้อง

เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร เมื่อประมาณเดือนกันยายน ๒๕๕๗ มีบุคคลเข้ามาปรับพื้นที่ เพื่อเตรียมการก่อสร้างโครงการ ทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลกระทบ จึงร้องเรียนต่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ให้มีคำสั่งระงับการก่อสร้างจนกว่าจะมีข้อยุติว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นทางสาธารณะหรือไม่ และขอให้ปรับปรุง ที่ได้รับความเสียหาย ต่อมา ผู้ร้องได้ยื่นเรื่องร้องเรียนเพื่อขอให้แก้ไขปัญหากรณีของผู้ถูกร้องที่ ๑ สร้างกำแพงโครงการทับทางระบายน้ำ ทำให้น้ำท่วมชุมชน

๒) โครงการ เริ่มก่อสร้างประมาณปลายปี แม้ผู้ถูกร้องที่ ๑ จะนำเอกสารเกี่ยวกับโครงการมาให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบก่อนเริ่มดำเนินการ แต่ก็เป็นเวลาประชาชนส่วนใหญ่ไม่อยู่บ้าน และแม้ก่อนเริ่มก่อสร้าง บริษัท ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการ ส่วนของฐานล่างโครงการจะได้แจ้งข้อมูลการขุดเจาะและลงเสาเข็มให้ทราบล่วงหน้า แต่ก็ไม่ได้แจ้งช่องทางในการติดต่อเจ้าหน้าที่โครงการ ซึ่งที่ผ่านมาพบว่า มีการก่อสร้างในยามวิกาล ผู้ร้องจึงได้ร้องเรียนต่อผู้ถูกร้องที่ ๒ เมื่อวันที่ ขอให้ระงับการก่อสร้างโครงการบริเวณ ไว้ก่อนจนกว่าจะแก้ไขปัญหาเรื่องแรงสั่นสะเทือนจากการขุดเจาะ เสียงดัง การก่อสร้างยามวิกาล และขอให้ระงับระยะเวลาการใช้ทางเดินชั่วคราวไว้ในประกาศการใช้ทางเดินให้ชัดเจน

๓) เมื่อเดือนพฤศจิกายน ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้เชิญประชาชนในชุมชนมาพูดคุย และแจ้งประชาสัมพันธ์เรื่องการดำเนินโครงการให้ทราบ โดยได้แจ้งเรื่องการก่อสร้าง ระยะเวลาในการลงเสาเข็ม ซึ่งขณะนั้นทางเข้า-ออก และทางระบายน้ำยังไม่ถูกปิด และประชาชนในชุมชนไม่ทราบว่าได้รับผลกระทบอย่างไร จึงไม่ได้ท้วงติง มาทราบอีกครั้งเมื่อผู้ถูกร้องที่ ๑ มาปิดทางเข้า-ออก แล้ว

ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๑ แจ้งว่าจะทำทางเดินผ่านโครงการให้ แต่ประชาชนเกรงว่าในที่สุดจะมีการปิดทางไม่ให้เข้า-ออก

๔) เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้จัดประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลเรื่องที่ดินสำหรับติดตั้งป้าย [REDACTED] และทางเข้า-ออก โดยมีผู้แทนจากกรุงเทพมหานคร ผู้แทนผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้แทนบริษัทผู้รับเหมา เข้าร่วม จากการประชุมยังไม่มีข้อสรุปการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน ชาวชุมชน [REDACTED] จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔ ถึงผู้ถูกร้องที่ ๒ เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยขอให้ติดตั้งป้ายซอยเช่นเดิม และขอให้ใช้ทางเข้า-ออกบริเวณด้านอาคารพาณิชย์ซึ่งติดกับ [REDACTED] และขอให้มีลำรางสำหรับระบายน้ำเช่นเดิม พร้อมจัดให้มีทางเดินบนลำรางเพื่อให้สามารถสัญจรได้ตามปกติ

๕) แม้บริเวณที่ตั้งโครงการจะเป็นพื้นที่เอกชนมีโฉนดที่ดิน แต่ [REDACTED] เป็นพื้นที่ที่ประชาชนได้ใช้สัญจรกันมากกว่า ๕๐ ปีแล้ว นอกจากนี้ การก่อสร้างโครงการทำให้ทิศทางลมเปลี่ยนแปลง และคาดว่าหลังจากเปิดใช้งานอาคารจอดรถด้านหลังโครงการที่ติดกับพื้นที่ชุมชน จะทำให้ฝุ่นละอองเข้าชุมชนมากขึ้น อีกทั้งยังมีความกังวลเรื่องท่อระบายน้ำที่โครงการจะสร้างให้มีระดับที่ค่อนข้างสูงกว่าพื้นที่บ้านในชุมชน อันอาจจะส่งผลให้เกิดน้ำท่วมขังได้

๖) บ้านพักของประชาชนหลายหลังคาเรือนได้รับความเสียหายจากการก่อสร้างโครงการ แม้ผู้ถูกร้องที่ ๑ มีหนังสือแจ้งว่าจะซ่อมแซมให้แต่ไม่ได้ระบุวันที่ชัดเจน บางรายแจ้งกำหนดวันแล้วแต่ก็ไม่ได้มาตามกำหนด ทั้งนี้ ผู้ร้องต้องการให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ระมัดระวังในการดำเนินการบริเวณแนวเขตที่ดินของประชาชนซึ่งปัจจุบันยังมีข้อพิพาทกันอยู่ และหากจะดำเนินการใดในพื้นที่ดังกล่าว ควรแจ้งให้เจ้าของที่ดินที่มีแนวเขตข้างเคียงได้ทราบก่อน

๕.๒ ข้อเท็จจริงจากผู้ได้รับผลกระทบ

๑) สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการก่อสร้าง ประกอบด้วย เสียงดังจากการก่อสร้างตลอดทั้งกลางวันและกลางคืน เสียงจากรถที่เข้ามาจอดในพื้นที่โครงการ มลภาวะทางกลิ่นจากการเชื่อมโลหะและควันท่อไอเสีย มลภาวะทางอากาศ ฝุ่นละอองจากการตักปูนและเศษหิน และวัสดุก่อสร้างตกหล่นจากรถเครนและอาคารในระหว่างการก่อสร้าง นอกจากนี้ ยังพบว่าพื้นที่ทรุดตัว บ้านและกำแพงแตกร้าว การเข้ามาตรวจสอบโครงสร้างอาคารโดยที่ปรึกษาด้านการออกแบบทางวิศวกรรม และควบคุมการก่อสร้างไม่มีความต่อเนื่อง ประชาชนในพื้นที่ค่อนข้างมีความกังวลว่าบ้านจะทรุดตัวลงเรื่อย ๆ ทั้งนี้ โครงการควรมีระบบการดูแลหลังการซ่อม ติดตามตรวจสอบงานซ่อมให้เป็นไปตามมาตรฐานเป็นระยะ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงกรณีถนนทรุดตัวก็ควรเข้ามาตรวจสอบด้วย

๒) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบระบายน้ำ จากกรณีที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ สร้างกำแพงประชิดแนวเขตบ้านของประชาชนในชุมชน แม้เคยแจ้งว่าจะแก้ไขให้เมื่อโครงการแล้วเสร็จ แต่ไม่ได้อำนาจรายละเอียดแผนการดำเนินการให้ผู้ได้รับผลกระทบทราบ นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งการสร้างบ่อหนองน้ำของโครงการจากเดิมตั้งอยู่ฝั่ง [REDACTED] ย้ายมาฝั่ง [REDACTED] มีการขุดดินลึกลงไป ๘ เมตร และปรับระยะห่างระหว่างบ่อกับแนวเขตบ้าน จากระยะประมาณ ๔-๕ เมตร เป็น ๑.๕ เมตร รวมถึงฝั่งท่อและฉีดปูนลงดินด้วยแรงดันสูง เป็นเหตุให้ปูนไหลเข้าไปยังบ้านข้างเคียงและแทรกซึมลงใต้ดินอุดตันท่อน้ำ จึงควรกำหนดมาตรการป้องกันเหตุที่จะส่งผลกระทบดังกล่าวด้วย

๓) สภาพปัญหาที่อาจจะเกิดในอนาคต ได้แก่ การที่โครงการติดตั้งปล่องควันที่ใช้ น้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิงตามแนวตึกใกล้เคียงกับบ้านของประชาชน จึงเสนอให้เปลี่ยนระบบการทำงานของเครื่องยนต์มาใช้ระบบแก๊สเพื่อลดผลกระทบ ทั้งนี้ ที่ผ่านมาได้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่โครงการผู้รับผิดชอบไปแล้ว แต่ก็ไม่ได้รับคำตอบว่าจะดำเนินการอย่างไร นอกจากนี้ ควรมีระบบซับเสียงเพื่อลดผลกระทบจากท่อระบายอากาศ ตู้ความร้อน และปล่องความร้อนของอาคาร รวมไปถึงจะต้องหามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการจราจรและควันท่อไอเสียรถยนต์บนถนนเจริญนครเมื่อโครงการเปิดให้บริการด้วย

๕.๓ ข้อเท็จจริงจากผู้ถูกร้อง

๕.๓.๑ ผู้ถูกร้องที่ ๑ อธิบายข้อเท็จจริงโดยสรุป ดังนี้

๑) ผู้ถูกร้องที่ ๑ เป็นผู้พัฒนาที่ดินบนถนนเจริญนครสำหรับก่อสร้างโครงการ [REDACTED] ซึ่งดำเนินกิจการ [REDACTED] ตั้งอยู่ที่ [REDACTED] เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยเช่าที่ดินจากเจ้าของเป็นระยะเวลา ๓๐ ปี พื้นที่ขนาด ๕ ไร่ ๑ งาน ๙๔ ตารางวา เริ่มก่อสร้างตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๒ กำหนดแล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๔ แต่เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จึงได้ขอขยายระยะเวลาก่อสร้าง ซึ่งจะแล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕ โดยว่าจ้างบริษัท [REDACTED] เป็นผู้รับเหมาหลักในการก่อสร้าง ทั้งนี้ โครงการได้รับความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และได้รับอนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒

๒) ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม เดือนละ ๑ ครั้ง ตลอดระยะเวลาการก่อสร้าง อีกทั้งยังปฏิบัติตามเงื่อนไขท้ายใบอนุญาตและมาตรการการแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพ

สิ่งแวดลอม เพื่อป้องกันความเสียหายต่อบ้านของประชาชนจากการขุดเจาะพื้นดิน และเมื่อได้รับแจ้งเหตุความเสียหาย ผู้รับเหมาโครงการได้เข้าสำรวจเพื่อประเมินความเสียหายและเสนอวิธีการซ่อมแซม โดยนัดหมายเข้าซ่อมแซมหลังจากโครงสร้างแล้วเสร็จเพื่อให้มั่นใจว่าบ้านข้างเคียงจะไม่ได้รับความเสียหายเพิ่มเติมอีก โดยกำหนดการดำเนินการแล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ แต่หากความเสียหายกระทบต่อการอยู่อาศัยของเจ้าของบ้าน โครงการจะเข้าซ่อมแซมให้ทันที

๓) ในส่วนอาคารพาณิชย์ [REDACTED] ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญจากวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยสำรวจอาคารและถนนทรุดตัวเดือนละครั้ง เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม-ตุลาคม ๒๕๖๕ โดยจะเริ่มซ่อมแซมบ้านที่ได้รับความเสียหายช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ โดยมีมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบในระหว่างการเข้าซ่อมแซม หากได้รับความเดือดร้อนไม่สามารถอยู่อาศัยในที่พักของตนเองได้ บริษัทผู้รับเหมาจะเร่งแก้ไขซ่อมแซมให้สามารถกลับเข้าอยู่อาศัยได้ หากเจ้าของบ้านมีความประสงค์จะย้ายไปอยู่ที่อื่นระหว่างการเข้าซ่อมแซมแก้ไข บริษัทผู้รับเหมาจะพิจารณาออกค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสมเป็นราย ๆ ไป โดยหลังการซ่อมแซมแล้วจะติดตามดูแล และประกันการซ่อมแซมเป็นเวลา ๑ ปี

๔) กรณีความเดือดร้อนรำคาญเรื่องเสียงและฝุ่นละอองในระหว่างการก่อสร้าง ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้เพิ่มอุปกรณ์ป้องกันตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในจุดที่ก่อสร้าง เช่น ก่อสร้างรั้วด้วยวัสดุเมทัลชีท ความสูง ๘ เมตร โดยรอบพื้นที่ก่อสร้าง เพื่อป้องกันเสียงดังที่เกิดจากการก่อสร้างภายใน ติดตั้งตาข่ายโดยรอบอาคารทั้ง ๔ ด้าน ตั้งแต่ชั้น ๒ จนถึงชั้นบนสุดของอาคารเพื่อป้องกันฝุ่นและเศษวัสดุร่วงหล่น ฉีดพรมน้ำและล้างล้อรถบรรทุกก่อนออกจากโครงการ ควบคุมการปล่อยควันไอเสีย ปรับจำนวนครั้งในการทดสอบเดินระบบเตรียมความพร้อม จากเดือนละ ๔ ครั้ง ลดลงเหลือเดือนละ ๒ ครั้ง พร้อมติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันเสียง ควบคุมการปล่อยควันพิษจากรถยนต์ที่มาใช้บริการในโครงการ กำหนดพื้นที่ห้ามมิให้ติดเครื่องยนต์ขณะจอดคอย ควบคุมระดับเสียง ไม่ใช่เครื่องเสียงหรือจัดกิจกรรมนอกช่วงเวลาการเปิดให้บริการ และควบคุมการซ่อมบำรุงไม่ให้มีการใช้เสียง ตลอดจนกำหนดช่วงเวลาการทำงานระหว่างเวลา ๐๘.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. ไม่ทำงานในวันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ กรณีบางช่วงเวลาที่มีความจำเป็นต้องทำงานต่อเนื่อง จะชี้แจงต่อชุมชนโดยรอบเพื่อรับทราบล่วงหน้า ๓ วัน ทั้งนี้ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้จัดตั้งหน่วยงานมวลชนสัมพันธ์ขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่อสื่อสารกับประชาชนในชุมชนที่อาจได้รับผลกระทบจากการก่อสร้าง

๕) กรณีการปิดกั้น [REDACTED] ในระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้อำนวยความสะดวกให้แก่ชุมชนหน้า [REDACTED] เพื่อให้สามารถสัญจรผ่านไปมายังถนนเจริญนคร โดยจัดให้มีเส้นทางชั่วคราว เมื่อโครงการแล้วเสร็จและเปิดดำเนินการแล้ว จะจัดให้มีทางเดินเท้าความกว้างประมาณ ๑.๕ เมตร ให้ชุมชนสามารถสัญจรเข้า-ออก พื้นที่โครงการไปยังถนนเจริญนครได้ โดยจะ

ดูแลความปลอดภัยในพื้นที่ดังกล่าว นอกจากนี้ รถดับเพลิง รถพยาบาล หรือรถฉุกเฉินจะต้องเข้าช่วยเหลือชุมชนได้โดยใช้ทางเดินรถปกติภายในโครงการ

๖) กรณีการก่อสร้างกำแพงโครงการและผลกระทบต่อการระบายน้ำของประชาชนในชุมชนนั้น กำแพงของโครงการมีลักษณะเป็นกำแพงกันดินคอนกรีตเสริมเหล็ก สูงจากระดับดินเดิม ประมาณ ๑.๒ เมตร โดยส่วนที่อยู่เหนือกำแพงกันดินที่อยู่ติดกับบ้านของชุมชนข้างเคียง มีโอกาสจะบดบังทัศนียภาพ โครงการจึงเปลี่ยนเป็นรั้วต้นไม้แทน ส่วนการระบายน้ำของชุมชนซึ่งเดิมน้ำฝนและน้ำเสียของครัวเรือนจะทิ้งตามสภาพและไม่ได้มีท่อระบายน้ำนั้น โครงการจะจัดทำระบบระบายน้ำเชื่อมต่อเข้าระบบระบายน้ำของโครงการเพื่อให้มีการระบายน้ำที่ถูกสุขลักษณะ ป้องกันกลิ่นที่จะรบกวนผู้อาศัยในชุมชนก่อนที่จะปล่อยสู่คลองวัด [REDACTED] ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างสุขอนามัยและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้อาศัยในชุมชน

๗) กรณีบ่อหนองน้ำ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้รับความเห็นชอบให้ก่อสร้างจากสำนักงานโยธา กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒ เริ่มก่อสร้างตั้งแต่วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยติดตั้งแผ่นเหล็กป้องกันการเคลื่อนตัวและระบบค้ำยันชั่วคราวตามหลักวิศวกรรม และได้รับการแนะนำการก่อสร้างจากผู้เชี่ยวชาญของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย รวมทั้งได้ปรับปรุงคุณภาพดินโดยรอบบ่อ โดยวิธีการฉีดน้ำปูนซีเมนต์เข้าไปผสมรวมกับเนื้อดินด้วยความดันสูง (Cement jet grout) ซึ่งเป็นหนึ่งในวิธีการปรับปรุงคุณภาพดินทางวิศวกรรมระดับลึกเพื่อเพิ่มกำลังรับน้ำหนักบรรทุกของชั้นดิน ป้องกันการเคลื่อนตัวของดิน และเพิ่มเสถียรภาพความลาดชันจะช่วยป้องกันไม่ให้ดินโดยรอบเกิดการทรุดตัว และเป็นมาตรการเพิ่มเติมที่โครงการได้ดำเนินการเพื่อป้องกันการเกิดผลกระทบกับบ้านข้างเคียงให้น้อยที่สุด โดยการก่อสร้างบ่อหนองน้ำแล้วเสร็จในเดือนตุลาคม ๒๕๖๕

๘) กรณีการทรุดตัวของถนนในซอย [REDACTED] บริษัทผู้รับเหมาได้เข้าซ่อมแซมความเสียหายในเบื้องต้นแล้ว โดยสาเหตุของการทรุดตัว แบ่งเป็น ๒ กรณี คือ (๑) การทรุดตัวของถนนและฟุตบาทช่วงต้นซอยที่ติดกับถนน [REDACTED] และ (๒) การทรุดตัวของถนนช่วงกลางและท้ายซอย [REDACTED] ได้นัดหมายผู้เชี่ยวชาญเข้าตรวจสอบสาเหตุตามความประสงค์ของผู้อาศัยในชุมชน ผลการตรวจสอบพบว่าสาเหตุเกิดจากการก่อสร้าง บริษัทผู้รับเหมาจึงรับที่จะซ่อมแซมถนนในซอย [REDACTED] ให้กลับมาเป็นปกติต่อไป ทั้งนี้ วิธีการซ่อมแซมบริษัทผู้รับเหมาจะดำเนินการหารือผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอวิธีการซ่อมแซมร่วมกับชุมชน

๙) สำหรับมาตรการแก้ไขปัญหาด้านอื่น ๆ นั้น ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ประสานหน่วยงานราชการในพื้นที่ รวมถึงสถานีตำรวจเพื่อให้การดูแลและบริหารจัดการการจราจรบริเวณหน้าโครงการ ส่วนภายในโครงการจะจำกัดความเร็ว ติดป้ายแจ้งภายในอาคาร จัดระบบการจราจรภายในโครงการให้เหมาะสม ปรับย้ายตำแหน่งจุดปล่อยลมที่เกิดจากเครื่องระบายอากาศ เพื่อให้ชุมชนพอใจ

ทั้งนี้ ได้ประสานงานกับผู้ถูกร้องที่ ๒ และชุมชนในการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนงานและเรียกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบ เก็บข้อมูลความเสียหายเพื่อวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนงานหรือมีความต้องการเพิ่มเติม ผู้ถูกร้องที่ ๑ จะประสานแต่ละชุมชนเพื่อวางแผนงานร่วมกันต่อไป รวมไปถึงการจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ติดตามประสานงานกับผู้ถูกร้องที่ ๒ ตัวแทนของแต่ละชุมชน และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขปัญหาร้องเรียนที่เกิดขึ้น ซึ่งได้ตั้งกลุ่มสนทนาในแอปพลิเคชันไลน์ เพื่อความสะดวกในการร้องเรียนและแจ้งปัญหา

๕.๓.๒ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ชี้แจงข้อเท็จจริงโดยสรุป ดังนี้

๑) [REDACTED] เป็นพื้นที่ส่วนบุคคล จึงมีความจำเป็นต้องปิดซอยเป็นการชั่วคราวในระหว่างการก่อสร้าง อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้จัดให้มีทางเดินชั่วคราวให้ประชาชนใช้สัญจร เมื่อโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จก็จะจัดทางเดินเข้า-ออกชุมชนบริเวณพื้นที่โดยรอบโครงการ ทั้งนี้ เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เอกชนจึงไม่มีกฎหมายบังคับให้ต้องสละที่ดินเป็นทางสาธารณะเพื่อให้รถดับเพลิงเข้าไปยังชุมชนได้ แต่ก็มีแนวทางในการแก้ไขปัญหา เช่น การให้ชุมชนจัดรูปที่ดินกันเองและสละที่ดินเพื่อให้เป็นทางสาธารณะให้รถเข้าออกได้ ส่วนกรณีของพื้นที่โครงการมีเพียงกฎหมายควบคุมอาคารที่กำหนดให้รถดับเพลิงเข้าถึงตัวอาคารได้เท่านั้น สำหรับทางเดินชั่วคราวที่มีความลาดชันนั้นได้แก้ไขตามความต้องการของประชาชนแล้ว

๒) ข้อมูลเกี่ยวกับทางระบายน้ำ [REDACTED] ซึ่งระบายน้ำออกสู่ท่อระบายน้ำของกรุงเทพมหานคร และระบายลงสู่คลอง [REDACTED] ในส่วนของประชาชนที่มีบ้านติดอยู่กับแนวก่อสร้างของโครงการฝั่งด้านทิศตะวันตกระบายน้ำสู่ที่ดินเอกชน เมื่อมีการก่อสร้างโครงการทำให้ไม่สามารถระบายน้ำเข้าที่ดินเอกชนเหมือนเดิมได้ จึงทำให้เกิดน้ำท่วมซึ่งหากเกิดฝนตกหนักกรณีดังกล่าวได้ประชุมแก้ไขปัญหาเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ ณ สำนักงานเขตคลองสาน โดยให้โครงการเชื่อมต่อท่อน้ำทิ้งของชุมชนเข้ากับท่อระบายน้ำของโครงการ เพื่อให้ระบายน้ำออกสู่คลอง [REDACTED] ได้ดีขึ้น

๓) กรณีที่มีการกล่าวอ้างว่า การสร้างกำแพงของโครงการทับทางระบายน้ำเดิมอันเป็นทางน้ำสาธารณะนั้น จากการตรวจสอบพบว่า โครงการได้รับอนุญาตก่อสร้างจากสำนักงานโยธาและผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้ว ไม่ปรากฏหลักฐานในโฉนดที่ดินว่ามีทางน้ำสาธารณะหรือลำกระโดงแต่อย่างใด

๔) การดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียนที่เกิดขึ้นให้กับประชาชนในชุมชนนั้น เมื่อได้รับเรื่องแล้ว ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้แจ้งผู้ถูกร้องที่ ๑ แก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องมาโดยตลอด เช่น กรณีเศษ

วัสดุตกหล่น ปัญหาจากเสียงดัง การซ่อมแซมบ้านของประชาชน เป็นต้น นอกจากนี้ หากพบกรณีที่มีการดำเนินการไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ ผู้ถูกร้องที่ ๒ จะมีคำสั่งทางปกครองเพื่อให้แก้ไข ซึ่งเคยมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ระวังการสร้างรั้วสูงรอบโครงการมาแล้ว รวมไปถึงหากพบว่ามีการกระทำผิดข้อบังคับ หรือก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ จะประชุมหารือร่วมกันระหว่างผู้ได้รับผลกระทบและผู้ถูกร้องที่ ๑ มาโดยตลอด เช่น การประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ และการประชุมเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๕ เป็นต้น

๕.๔ ข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๔.๑ สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาธนบุรี ชี้แจงโดยสรุป ดังนี้

๑) [REDACTED] ดิมไม่ใช้ทางสาธารณประโยชน์ และระวางแผนที่โฉนดที่ตั้งโครงการไม่พบว่ามีลำกระโดงตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ และก่อนหน้านั้นในปี ๒๕๘๔ ก็ไม่พบเช่นกัน ซึ่งโฉนดที่ดินนี้ออกครั้งแรกเมื่อรัตนโกสินทร์ศก ๑๒๕ ซึ่งปรากฏเขตข้างเคียงติดลำกระโดงแต่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพพื้นที่จริง

๒) พื้นที่ดังกล่าวได้มีการรังวัดสอบเขตในปี ๒๕๘๔ และปี ๒๕๔๖ โดยได้สอบถามพื้นที่ข้างเคียงแล้วไม่มีการคัดค้านเรื่องเขตพื้นที่ติดต่อกัน หรือมีลำกระโดงคั่นกลางแต่อย่างใด โดยปรากฏใบรับรองเขตติดต่อของเจ้าของที่ดินนี้และเจ้าของที่ดินข้างเคียงลงนามให้การรับรองในโฉนด

๓) ข้อเท็จจริงจากเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องพบว่า พื้นที่ตั้งของโครงการ ปรากฏการรับรองพื้นที่ข้างเคียงที่เป็นที่สาธารณประโยชน์เพียงด้านทิศตะวันออกซึ่งเป็นถนน [REDACTED] เท่านั้น และการรังวัดเมื่อวันที่ ๑๓-๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๘๔ ระบุข้อมูลสำคัญว่า “ในรูปแผนที่หลังโฉนดมีลวดลายเป็นเส้นคู่และมีอักษรกำกับว่าลำกระโดง และเลขที่ดิน ความจริงไม่ใช่ลำกระโดง สาธารณประโยชน์”

๕.๔.๒ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)

ชี้แจงโดยสรุป ดังนี้

๑) โครงการ [REDACTED] ได้รับความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยคณะกรรมการผู้ชำนาญการ และ สผ. ได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ทราบตามหนังสือ ที่ ทส ๑๐๑๐.๕/๗๔๐๘ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ ซึ่งในขั้นตอนการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วยการแจกเอกสารโครงการให้กับประชาชนในพื้นที่ ระยะ ๑ กิโลเมตรรอบโครงการ จำนวน ๑,๐๐๐ ชุด และติดป้ายประชาสัมพันธ์โครงการและร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ จำนวน ๑๘ ชุมชน ระหว่างวันที่ ๔-๘ มีนาคม ๒๕๖๐ และรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วยวิธีการสัมภาษณ์ จำนวน ๒ ครั้ง ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่อ่อนไหว ร้อยละ ๘๑.๓ กลุ่มตัวอย่าง

ผู้นำชุมชน ร้อยละ ๙๗.๒ กลุ่มตัวอย่างระยะประชิดโครงการ ร้อยละ ๖๔.๓ และกลุ่มตัวอย่างระยะ ๑ กิโลเมตรจากขอบเขตพื้นที่โครงการ ร้อยละ ๙๒.๘ มีความเชื่อมั่นในมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบ โดยผู้ถูกร้องที่ ๑ จะต้องรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ต่อ สผ. ทุก ๖ เดือน ซึ่งมีบริษัทที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ โดย สผ. ได้กำชับเรื่องการจำกัด เวลาในการก่อสร้างและขอให้ดำเนินการตามมาตรการที่กำหนด และให้กรุงเทพมหานครซึ่งเป็น หน่วยงานพิจารณาอนุญาตดำเนินการที่เกี่ยวข้องด้วย

๒) สผ. ได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ที่ได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน ซึ่ง สผ. ได้เข้าร่วมการประชุมเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขตามที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ เสนอมาโดยตลอดและเห็นว่า สำนักงาน โยธา กรุงเทพมหานคร และผู้ถูกร้องที่ ๒ จะต้องควบคุมการดำเนินการของโครงการอย่างใกล้ชิด และ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ควรจะสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบว่าจะแก้ไขปัญหาอย่างไร มีมาตรการ ป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบขึ้นอีกอย่างไร ตลอดจนแผนการชดเชยเยียวยาต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นแล้ว ส่วนกรณีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมนั้น กรมควบคุมมลพิษจะเป็นผู้มีหน้าที่ในการ ตรวจสอบ

๓) กรณีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งบ่อหนองน้ำ นั้น ภายหลังจากที่คณะกรรมการ ผู้ชำนาญการเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้ว ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ยื่นแจ้งการ ก่อสร้างอาคารต่อกรุงเทพมหานคร ตามแบบ ยผ.๔ เลขที่ ๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒ สิ้นอายุวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๖ และขอย้ายตำแหน่งบ่อหนองน้ำจำนวน ๑ แห่ง ซึ่งเดิมอยู่บริเวณ ด้านหน้าพื้นที่โครงการทางทิศเหนือ ไปอยู่ด้านทิศใต้ ส่วนขนาดของบ่อหนองน้ำยังคงเดิม สำนักงานโยธา กรุงเทพมหานคร จึงมีหนังสือ ที่ กท ๐๙๐๗/อ.๑๘๒๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ แจ้งให้ สผ. ทราบ การเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวย่อมส่งผลให้มีกลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบเพิ่มขึ้น จึงเห็น ควรพูดคุยเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าผู้ถูกร้องที่ ๑ จะแก้ไขและจะไม่ทอดทิ้งหากการดำเนินการที่เกิดขึ้น ส่งผลกระทบ

๕.๕ ผลสรุปจากการประชุมระหว่างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ที่ประชุมมีความเห็นร่วมกันให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ พิจารณาดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาให้แก่ ผู้ร้องและประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ ดังนี้

๑) ให้เข้มงวดการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในส่วนงานที่ยังอยู่ระหว่างการ ก่อสร้าง โดยเฉพาะเรื่องความปลอดภัยจากวัสดุและสิ่งของตกหล่นจากอาคาร หรือรถเครน มาয়บ้าน ของประชาชน และขอให้เยียวยาให้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบ

๒) ให้ประสานผู้เชี่ยวชาญให้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับผลการสำรวจโครงสร้างของบ้านและอาคาร และความเสียหายที่เกิดขึ้น ตลอดจนวิธีการแก้ไขปัญหา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบโดยเร็วที่สุด

๓) ให้จัดทำแผนเพื่อป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการดำเนินโครงการ พร้อมทั้งกำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน โดยเมื่อจัดทำแผนแล้วเสร็จให้ประสานกับผู้ถูกร้องที่ ๒ เพื่อจัดประชุมให้ผู้ได้รับผลกระทบได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย

๕.๖ ผลสรุปจากการประชุมระหว่างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๖ ณ สำนักงานเขตคลองสาน

ที่ประชุมมีความเห็นร่วมกันให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ พิจารณาดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ร้องและประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ ดังนี้

๑) ผู้ถูกร้องที่ ๑ รับที่จะจัดให้มีหมายเลขโทรศัพท์สายด่วน เปิดให้บริการ ๒๔ ชั่วโมง และติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ให้รับทราบถึงช่องทางการสื่อสาร รวมทั้งคงช่องทางการติดต่อผ่านแอปพลิเคชันไลน์ไว้เช่นเดิม โดยจะให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับเรื่อง ประสานงาน และสามารถตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาได้เข้าร่วมในกลุ่มสื่อสารด้วย เนื่องจากสาเหตุสำคัญที่ทำให้ประชาชนยังคงเกิดความกังวลต่อการแก้ไขและป้องกันผลกระทบจากการดำเนินโครงการ เกิดจากการสื่อสารระหว่างโครงการและผู้ที่ได้รับผลกระทบยังไม่ดีเพียงพอ

๒) ผู้ถูกร้องที่ ๑ จะซ่อมแซมถนน [REDACTED] ที่ทรุดตัว และหารือรายละเอียดการซ่อมแซมบ้าน [REDACTED] ที่ได้รับความเสียหายร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ ในวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๖ โดยบริษัทผู้รับเหมาจะเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการทั้งหมด ทั้งนี้ กรณี [REDACTED] ให้บริษัทผู้รับเหมาชี้แจงรายละเอียดแผนการดำเนินการให้ผู้ได้รับผลกระทบแต่ละหลังรับทราบ โดยผู้ถูกร้องที่ ๑ และบริษัทผู้รับเหมากำหนดซ่อมแซมให้แล้วเสร็จภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

๓) ผู้ถูกร้องที่ ๑ ยินยอมให้ชุมชนใช้ทางสัญจรเข้า-ออกพื้นที่โครงการไปยังชุมชนได้ตลอดระยะเวลาการเข้าพื้นที่ และจะแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทางเดิน ได้แก่ ติดตั้งแผงกันทางเดินชั่วคราวในบริเวณถนนที่มีความกว้างไม่เพียงพอต่อการจัดให้มีทางเท้า จัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยคอยอำนวยความสะดวกและดูแลความปลอดภัย แก้ไขทางเท้าให้มีความแข็งแรงมากยิ่งขึ้น และแก้ไขทางเท้าที่มีความลาดชัน

๔) ผู้ถูกร้องที่ ๑ รับจะไปแก้ไขและเชื่อมต่อท่อระบายน้ำของชุมชนเข้าสู่ระบบระบายน้ำของโครงการให้ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยในส่วนขอระบบระบายน้ำฝนจะดำเนินการแยกออก

จากระบบระบายน้ำทิ้งของชุมชน ตามที่ได้หารือกับประธานชุมชน [REDACTED] เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และบริษัทผู้รับเหมารับดำเนินการทั้งหมดให้แล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๖

๕) ผู้ถูกร้องที่ ๑ จะจัดให้มีพื้นที่สีเขียวตามที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทำความสะอาดถนนภายในโครงการอย่างสม่ำเสมอเพื่อลดปริมาณฝุ่น จัดให้มีระแนงบังแสง หรือปลูกต้นไม้บริเวณลานจอดรถในแต่ละชั้น และติดตั้งเครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศ ในวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖ โดยสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร จะร่วมตรวจสอบการเลือก ตำแหน่งการติดตั้งให้เป็นไปตามหลักวิชาการ ทั้งนี้ จะแสดงผลให้ชุมชนสามารถตรวจสอบผลการตรวจวัดดังกล่าวได้

๖) ผู้ถูกร้องที่ ๑ จะจัดให้มีแผนหรือมาตรการในการป้องกันและแก้ไขกรณีเกิด อคคีภัยในพื้นที่ชุมชน กำหนดมาตรการในการส่งเสริมให้ผู้มาใช้บริการเดินทางโดยขนส่งสาธารณะ มากขึ้นเพื่อลดปัญหาการจราจรติดขัด กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหากรณีเสียงจากรถที่ขึ้นลงลานจอดรถ โดยให้ชุมชนเข้าร่วมสังเกตการณ์การทดสอบระบบการกรองเสียงและควันภายในโครงการ

๗) ผู้ถูกร้องที่ ๒ รับที่จะเปลี่ยนตำแหน่งจุดติดตั้งป้ายชอย [REDACTED] และ ป้ายชุมชน [REDACTED] ให้มีความเหมาะสมและตรงตามความต้องการของชุมชน

๕.๗ ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากการแสวงหาของพนักงานเจ้าหน้าที่

เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๖ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้สอบถามประชาชนที่ได้รับผลกระทบเกี่ยวกับผลการดำเนินการตามข้อสรุปจากการประชุมเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๖ สรุปได้ว่า

๑) มีการแก้ไขปัญหาทางเดินแล้วในบางแห่ง คือ ติดตั้งแผงกั้นทางเดินเข้า-ออก ฟัง [REDACTED] แต่ยังไม่ได้นำเนินการในฝั่ง [REDACTED] ส่วนทางเท้าที่วางหินตัวหนอนยังไม่ได้นำเนินการปรับปรุง มีจุดที่ขยชะบริเวณทางเท้าทำให้ส่งกลิ่นเหม็น

๒) เรื่องการซ่อมแซมบ้านและถนน ได้หารือกันและตรวจวัดระดับใหม่ การซ่อมแซมจึงต้องรอผลการตรวจวัดก่อน

๓) มีการติดตั้งเครื่องตรวจวัดมลพิษทางอากาศแล้ว แต่จุดติดตั้งอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ ทำให้อาจวัดค่ามลพิษได้ไม่เป็นจริงมากนัก

๔) ยังไม่มีการจัดวางต้นไม้ หรือระแนงบังสายตาบริเวณลานจอดรถที่จะสามารถมองเห็นทะลุมายังบ้านเรือนข้างเคียงได้

๕) มีปริมาณรถยนต์มาใช้บริการมากขึ้น ประกอบกับการตกแต่งภายในอาคาร ทำให้เกิดเสียงดัง

๖) การติดตั้งกระเช้าบริเวณข้างอาคารอาจเกิดอันตรายหากมีลมแรง ซึ่งปัญหานี้มีประชาชนร้องเรียนไปยังกรุงเทพมหานครซึ่งได้กำชับให้ยึดกระเช้าให้แน่นแล้ว แต่ยังคงได้ยินเสียงกระแทกของกระเช้าอยู่บ้าง และค่อนข้างเป็นกังวลเรื่องความปลอดภัย

๗) มีการแก้ไขทางระบายน้ำแล้วระดับหนึ่ง แต่ยังมีข้อจำกัดว่า น้ำไม่ได้ไหลเข้าสู่ระบบของโครงการได้ทั้งหมด เนื่องจากระดับท่อของโครงการยังสูงกว่าระดับท่อของชุมชน รวมทั้งยังมีน้ำฝนซึ่งอยู่บริเวณช่องว่างซึ่งเป็นแอ่งระหว่างกำแพงโครงการกับบ้านเรือนข้างเคียง

๖. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่า กรณีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่ โดยมีข้อพิจารณาดังนี้

๖.๑ ประเด็นที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการดำเนินโครงการ ████████ หรือไม่

๖.๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕ ให้การรับรองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการกระทำการใด ๆ ให้ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิและเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น ประกอบมาตรา ๓๘ บัญญัติรับรองและคุ้มครองให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ นอกจากนี้ มาตรา ๔๓ ได้รับความรับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสิทธิในการอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พัฒนา บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม โดยมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวจากรัฐ สิทธิและเสรีภาพดังกล่าว ย่อมมีผลผูกพันให้รัฐต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจ เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเช่นว่านั้น

๖.๑.๒ หลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ทุกภาคส่วนร่วมกันเฝ้าระวัง และป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนอันเป็นผลจากการประกอบธุรกิจ โดยกำหนดหน้าที่ของรัฐในการปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หน้าที่ของภาคธุรกิจในการประกอบธุรกิจด้วยความเคารพสิทธิมนุษยชน และกำหนดหน้าที่ของรัฐและภาคธุรกิจในการเยียวยา

/ผู้ได้รับ ...

ผู้ได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ ตลอดจนมีกระบวนการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD)^๑

๖.๑.๓ จากการตรวจสอบพบว่า

๑) ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ก่อสร้างโครงการและปิดกั้น

ในระหว่างที่มีการก่อสร้าง แต่ได้จัดเส้นทางทดแทนให้แก่ประชาชนในพื้นที่ใช้สัญจรเข้าออกชุมชนเป็นการชั่วคราว โดยติดตั้งอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยตลอดเส้นทาง ทั้งไฟส่องสว่าง กล้องวงจรปิด กระจกโค้ง บริเวณทางโค้งและทางแยก ถึงดับเพลิง และกริ่งฉุกเฉิน อีกทั้งได้ปรับปรุงแก้ไขความลาดชันของเส้นทาง เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกในการเดินทางแก่ผู้พิการและผู้สูงอายุตามที่ได้รับ การร้องขอจากประชาชนในพื้นที่ด้วยแล้ว นอกจากนี้ เมื่อโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้จัดให้มีเส้นทางเดินเข้าออกของชุมชนแทนซอยเจริญนคร ๖ รวมทั้งจัดให้มีช่องทางเดินรถสำหรับเหตุฉุกเฉินใน บริเวณพื้นที่โครงการเพื่อผ่านไปยังบริเวณที่ใกล้ชุมชนมากที่สุด

๒) ก่อนที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ จะเข้าก่อสร้างโครงการในพื้นที่ บ้านของ ประชาชนในชุมชน ที่อยู่ติดกับพื้นที่ดังกล่าวได้ต่อท่อระบายน้ำทิ้งลงบริเวณแนวเขต พื้นที่ดังกล่าว ซึ่งน้ำจะไหลตามความลาดชันของพื้นที่ลงสู่คลอง โดยไม่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสีย แม้ต่อมา ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ก่อสร้างกำแพงตามแนวเขตที่ดินและทับแนวระบายน้ำเดิม แต่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้แก้ไขปัญหาโดยการเชื่อมต่อท่อระบายน้ำทิ้งของบ้านในชุมชนข้างเคียงเข้าสู่ระบบระบายน้ำของ โครงการ รวมทั้งได้จัดทำประกาศเพื่อแสดงข้อตกลงที่จะเป็นผู้ดูแล บำรุง และรักษาระบบระบายน้ำตลอด ระยะเวลาการเช่าที่ดิน รวมทั้งได้ปิดประกาศให้ประชาชนในชุมชนได้ทราบโดยทั่วกันแล้ว

๓) ก่อนการดำเนินโครงการ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไข และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบ อันเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการด้วยแล้ว แต่จากการลงพื้นที่ตรวจสอบพบว่า การก่อสร้างโครงการ ที่ผ่านมาทั้งในส่วนของฐานรากอาคาร ตัวอาคาร ตลอดจนการขุดเจาะเพื่อสร้างบ่อหนองน้ำ โดยบริษัท ผู้รับเหมาภายใต้การว่าจ้างของผู้ถูกร้องที่ ๑ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อบ้านของประชาชนในพื้นที่หลาย หลังคาเรือน จากความเสียหายที่เกิดขึ้นดังกล่าว ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้เข้าดำเนินการตรวจสอบ หาหรือแนวทางการซ่อมแซมร่วมกับผู้ได้รับผลกระทบ ชดเชยเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับความเสียหาย และซ่อมแซมความ

/เสียหาย ...

^๑ กระบวนการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD) ได้รับความ ระบุไว้ในหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) ในข้อ ๑๗ - ๒๒ ซึ่งเผยแพร่ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อให้องค์กรธุรกิจดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบ และเคารพหลักสิทธิมนุษยชน

เสียหายบางส่วนแล้ว ประกอบกับจากการประชุมเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ และเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๖ ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาและได้ข้อสรุปในการกำหนดแผนการดำเนินการแก้ไขและป้องกันผลกระทบในด้านต่าง ๆ ร่วมกันในอนาคต

๖.๑.๔ ทั้งนี้ จากผลสรุปจากการประชุมระหว่างผู้แทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ผู้ร้องและประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๖ ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบได้แจ้งปัญหาเพิ่มเติมอีกหลายประการ เช่น ขอให้เพิ่มช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ถูกร้องที่ ๑ กับประชาชนเพื่อแจ้งเหตุหรือข้อร้องเรียนโดยตรง ขอให้แก้ไขปัญหาดนทรมานทรมานตัว ขอให้เพิ่มพื้นที่สีเขียวภายในโครงการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษและเสียงดัง ขอให้แก้ไขปัญหาคารจากราจรที่อาจจะติดขัดเพิ่มมากขึ้นหลังจากเปิดบริการแล้ว เป็นต้น ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๑ รับที่จะดำเนินการแก้ไขและกำหนดมาตรการในการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวด้วยแล้ว

๖.๑.๕ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น เห็นว่า แม้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ดำเนินการก่อสร้างโครงการ ████████ โดยก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายต่อประชาชนในชุมชนโดยรอบ อันเป็นการกระทำที่กระทบต่อสิทธิของบุคคลและชุมชนที่เกี่ยวข้องเนื่องกับสิทธิในทรัพย์สิน และสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว แต่เมื่อต่อมาผู้ที่เกี่ยวข้องได้ประชุมหารือจนได้ข้อสรุปร่วมกันในการแก้ไขปัญห โดยผู้ถูกร้องที่ ๑ รับที่จะดำเนินการตามข้อเสนอของผู้ร้องและประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ ซึ่งบางส่วนได้ดำเนินการแล้ว และบางส่วนจะเร่งดำเนินการต่อไป จึงเป็นเรื่องที่มีการแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสมแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๙ (๕) ประกอบมาตรา ๓๙ วรรคสอง

๖.๒ ประเด็นที่ ๒ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนในการจัดการเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการ ████████ หรือไม่

๖.๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ บัญญัติว่า บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน และได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว และมาตรา ๕๘ บัญญัติหน้าที่ของรัฐว่า การดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง รัฐต้องดำเนินการให้มีการศึกษา และประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟัง

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณา
ดำเนินการหรืออนุญาตตามที่กฎหมายบัญญัติ นอกจากนี้ ในการดำเนินการหรืออนุญาต รัฐต้อง
ระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพน้อยที่สุด
และต้องดำเนินการให้มีการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่ประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับ
ผลกระทบอย่างเป็นธรรมและโดยไม่ชักช้า

๖.๒.๒ เมื่อข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบปรากฏว่า หลังจากผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้รับ
เรื่องร้องเรียนของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากการดำเนินโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๑ แล้ว
ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ แก้ไขและหยุดการดำเนินการในส่วนที่ก่อให้เกิดผลกระทบไว้จนกว่า
จะแก้ไขปัญหาลงแล้วเสร็จ รวมถึงได้จัดประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกับประชาชนที่ได้รับความ
เดือดร้อน ผู้ถูกร้องที่ ๑ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรื่อยมา ในชั้นนี้จึงเห็นว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ดำเนินการ
ไปตามหน้าที่และอำนาจเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องและประชาชนตามสมควร
แล้ว ผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงไม่ได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๖.๓ นอกจาก ๒ ประเด็นข้างต้นแล้ว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีความเห็น
เพิ่มเติมว่า สาเหตุสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นตามคำร้องนี้ ส่วนหนึ่งเกิดจากการสื่อสารที่ไม่ดีเพียงพอ
ระหว่างผู้ถูกร้องที่ ๑ และบริษัทผู้รับเหมา กับผู้ร้องและประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ซึ่งผลจากการ
ประชุมหารือเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๖ ทำให้เกิดความเข้าใจและรับรู้ข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน
จนกระทั่งนำไปสู่ข้อสรุปแนวทางการแก้ไขปัญหาและผู้ที่จะต้องดำเนินการในแต่ละมาตรการ อย่างไรก็ตาม
ก็ตาม เพื่อให้การแก้ไขปัญหามาให้ผู้ร้องและประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและ
เกิดผลเป็นรูปธรรม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางใน
การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๗. มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการ
ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ประกอบมาตรา ๔๒ ดังนี้

๗.๑ ให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ เร่งดำเนินการให้เป็นไปตามข้อสรุปจากการ
ประชุมเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๖ ดังรายละเอียดตามข้อ ๕.๖ ของรายงานผลการตรวจสอบฉบับนี้

๗.๒ ให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ร่วมกับผู้ถูกร้องที่ ๒ จัดตั้งคณะกรรมการประสานงานตาม
มาตรการแก้ไขและป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
โครงการ ██████████ เพื่อร่วมพิจารณากำหนดการแก้ไขและป้องกันผลกระทบอย่างเป็นรูปธรรม โดยมี

ผู้ได้รับผลกระทบเป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการดังกล่าว และขอคำแนะนำการดำเนินการแก้ไขปัญหาจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗.๓ ให้กรุงเทพมหานคร และผู้ถูกร้องที่ ๒ ติดตามการซ่อมแซมและชดเชยความเสียหายให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบอย่างใกล้ชิด รวมถึงตรวจสอบการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการอย่างเคร่งครัด

๗.๔ ให้กรุงเทพมหานครพิจารณาการให้อนุญาตกรณีการปลูกสร้างอาคารสูงที่จะกระทบต่อชุมชนรอบข้าง ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๘. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๖ จึงมีมติว่ากรณีปัญหาตามคำร้องเป็นเรื่องที่มีการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว และผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่ได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนในการจัดการเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการ ████████ แต่ให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามข้อ ๗ ของรายงานนี้ ต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๒ กรุงเทพมหานคร และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ประกอบมาตรา ๔๒ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์	ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นางปรีดา คงแป้น	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นางสาวปิติกาญจน์ สิทธิเดช	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นายวสันต์ ภัยหลีกลี้	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นางสาวสุภัทรา นาคะผิว	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

